

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 343
din 04.06.2008

Dosar nr: 338/2008

Petiția nr: 6.275/25.04.2008

Petent: C S M

Reclamat: Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerul Economiei și Finanțelor

Obiect: Discriminarea produsă de **O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului.**

I. Numele, domiciliul sau sediul părților

I.1. Numele și domiciliul petentei

I.1.1. C S M

I.2. Numele și sediul reclamațiilor

I.2.1. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Str. Dem. I Dobrescu nr. 2, sector 1, București

I.2.2. Ministerul Economiei și Finanțelor Finanțelor, Str. Apolodor nr. 17, sector 5, București

II. Obiectul sesizării

Petenta arată că este discriminată de **O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului**, prin limitarea indemnizației pentru creșterea copilului.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta consideră discriminatorie prevederile **O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului** prin care se limitează indemnizația pentru creșterea copilului.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 03.06.2008 (filele 105-107 din dosar).

La audierea din 03.06.2008 părțile nu s-au prezentat. A depus punct de vedere Ministerul Economiei și Finanțelor prin **Adresa nr. 187180/26.05.2008** (semnată de C B director general, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării — în continuare CNCD — cu **nr. 7.543/28.05.2008**), Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse prin **Adresa nr. 2624/27.05.2008** (semnată de D C director general, înregistrată la CNCD cu **nr. 7.987/05.06.2008**).

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petenta, prin petiția **nr. 6.275/25.04.2008** (filele 1-3 din dosar), consideră discriminatorie prevederile **O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului** prin care se limitează indemnizația pentru creșterea copilului.

Arată că din anul 1996 este angajată în domeniul financiar-bancar, având o contribuție semnificativă la bugetul asigurărilor sociale.

Anexează documente în susținerea cauzei (filele 4-102 din dosar).

Ministerul Economiei și Finanțelor, prin **Adresa nr. 187180/26.05.2008** (fila 108 din dosar) arată că **O.U.G. nr. 148/2005** a fost adoptat ca o necesitate a consolidării financiare a sistemului public de pensii, în scopul creșterii natalității și diminuării fenomenului de abandon al copiilor. Consideră că asupra obiectului petiției se poate pronunța Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse.

Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse prin **Adresa nr. 2624/27.05.2008** (filele 109-110 din dosar), informează privind conținutul privind conținutul **O.U.G. nr. 148/2005**, fără referire concretă la fondul petiției.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul director a reținut că petenta nu a beneficiat de indemnizația de creșterea copilului conform contribuțiilor la bugetul de stat și la bugetul de asigurări sociale.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, al (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

În conformitate cu **O.G. nr. 137/2000**, republicată, CNCD este „garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte” (art. 16), fiind „responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din curpînsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării” (art. 18).

Ordonanța de urgență nr. 148 din 3 noiembrie 2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, actualizată, are următoarele prevederi relevante:

„În vederea realizării obiectivelor înscrise în Programul de guvernare, cu privire la îmbunătățirea standardului de viață al persoanelor vârstnice, pentru aceasta fiind necesară consolidarea financiară a sistemului public de pensii, prin externalizarea din bugetul asigurărilor sociale de stat a prestațiilor care nu au natura contributiva sau nu au legatura cu riscurile sociale asigurate,

din necesitatea îmbunătățirii echilibrului social-economic al familiei, prin susținerea acesteia în vederea creșterii copilului, în scopul stimulării creșterii natalității și diminuării fenomenului de abandon al copiilor,

pentru asigurarea cadrului legal necesar aplicării acestor măsuri care presupun modificări, pentru anul 2006, în structura bugetului asigurărilor sociale de stat și în aceea a bugetului de stat, fapt ce impune reflectarea în bugetele anului 2006 a sumelor necesare,

având în vedere ca măsura de susținere, din surse exterioare bugetului asigurărilor sociale de stat, a finanțării unor drepturi de asigurări sociale care nu au o legatura directa cu drepturile de pensie a fost inclusă în aprilie 2004 în Planul de acțiune PAL, ca una dintre acțiunile prevăzute pentru realizarea condiționalităților pentru "PAL 2", corespunzător obiectivului specific "Îmbunătățirea sustenabilității financiare a sistemului de pensii", elemente care vizează interesul public și constituie situații de urgență,

ținând seama de faptul ca neadoptarea de măsuri imediate, prin utilizarea de proceduri de legiferare pe calea ordonanței de urgență a Guvernului, ar conduce la grevarea în continuare a bugetului asigurărilor sociale de stat, în detrimentul pensiilor, afectând astfel interesele persoanelor vârstnice, cu plata unei prestații care nu constituie un risc social, așa cum este definit de instrumentele juridice internaționale, la imposibilitatea respectării angajamentelor privind politica de protecție socială asumate în Programul de guvernare 2005-2008 și în documentele de poziție întocmite în urma negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, precum și la imposibilitatea elaborării procedurilor de implementare necesare aplicării acestui act normativ,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,
Guvernul României adopta prezenta ordonanța de urgență.

Art. 1

(1) Începând cu data de 1 ianuarie 2006, persoanele care, în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri profesionale supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în varsta de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, precum și de o indemnizație lunară în cuantum de 800 lei (RON).

[...]

Art. 2

Începând cu data de 1 ianuarie 2007, cuantumul indemnizației prevăzute la art. 1 alin. (1) este de 600 lei (RON)."

Colegiul director constată următoarele că prin aplicarea prevederilor **O.U.G. nr. 148/2005**, persoanele cu venituri mai mari au cunoscut o diminuare drastică a veniturilor lor, iar prevederile respective nu sunt de natură a „sprijini” familia, de a „îmbunătățirii echilibrului social-economic al familiei, prin susținerea acesteia în vederea creșterii copilului” ci, din contră, are un caracter negativ asupra nivelului de trai al acestor persoane. Indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani nu-și îndeplinește funcția declarată de „înlocuire a venitului salarial”.

Statul încalcă principiul tratamentului egal nu doar atunci când pe parcursul elaborării legilor sau a aplicării acestora distinge între persoane care sunt în situații analoage, dar și atunci când în procesul de elaborare a legilor sau a aplicării acestora nu ia în considerare diferențele efective între diferite categorii de persoane și reglementează în mod similar aplicarea unei măsuri pentru persoane care nu se află în situații comparabile. Colegiul Director constată că prin **O.U.G. 148/2005** se instituie un tratament discriminatoriu între diferite categorii socio-profesionale deoarece se aplică aceeași măsură unor persoane aflate în situații diferite.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 (*Interzicerea discriminării*) al **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, ratificată de **România prin Legea 30/1994**, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din **Convenție**, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. Astfel, Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75.

În hotărârea dată în cazul **THLIMMENOS vs. GRECIA** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

Colegiul director a trimis un punct de vedere la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, în care se arată următoarele:

„*Sistemul actual de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului nu este unul echitabil întrucât se bazează doar pe principiul solidarității neluându-se în seamă venitul și contribuția diferită a salariaților la bugetul de stat, și, implicit, la sistemul asigurărilor sociale.*”

Potrivit art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, prevede că „prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Potrivit art. 4 coroborat cu art. 16 din **Constituția României**, cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, iar „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Astfel, o situație discriminatorie poate apărea atunci când persoane aflate în situații diferite sunt tratate asemănător, fără ca tratamentul să fie justificat obiectiv de un scop legitim. Considerăm justificată intenția statului de a proteja persoanele cu venituri mici aflate în concediul pentru creșterea copilului până la 2 ani, respectiv 3 ani, prin acordarea unei indemnizații de 600 lei.

Cu toate acestea, aplicarea acestui quantum indiferent de categoria profesională din care aceste persoane provin și implicit fără o diferențiere privind quantumul contribuțiilor acestor persoane la bugetul asigurărilor sociale, se constituie într-o situație discriminatorie, deoarece metodele de atingere ale acestui scop nu sunt adecvate.

Potrivit sistemului actual prevăzut de **O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului**, părinții care beneficiază de concediul de creștere a copilului până la 2 ani, respectiv 3 ani, sunt supuși aceluiași tratament cu privire la acordarea indemnizației de creștere a copilului, în quantum de 600 lei, indiferent de contribuția acestora la bugetul asigurărilor sociale în perioada în care aceștia și-au desfășurat activitatea la locul de muncă.

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării apreciază că principiul egalității de șanse ar fi evidențiat dacă s-ar adopta un sistem care să exprime atât principiul solidarității (prin acordarea unui quantum minim al indemnizației de creștere a copilului pentru persoanele cu venituri mici), cât și veniturile și contribuțiile persoanelor la bugetul de stat și la sistemul asigurărilor sociale (prin acordarea indemnizației de creștere a copilului într-un quantum proporțional cu contribuția fiecărei persoane la bugetul asigurărilor sociale).”

În vederea remedierii situației analizate și constatate, Colegiul Director recomandă Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și Ministerului Economiei și Finanțelor să depună diligențele necesare în vederea promovării unui proiect de act normativ prin care să se adopte un sistem care să exprime atât principiul solidarității (prin acordarea unui quantum minim al indemnizației de creștere a copilului pentru persoanele cu venituri mici), cât și veniturile și contribuțiile persoanelor la bugetul de stat și la sistemul asigurărilor sociale (prin

acordarea indemnizației de creștere a copilului într-un quantum proporțional cu contribuția fiecărei persoane la bugetul asigurărilor sociale).

Colegiul director a adoptat hotărâri similare în cazuri similare (ex.: **Hotărârea nr. 241/16.08.2007**).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Prevederile cuprinse în **O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului**, cu modificările ulterioare, sub aspectul modalității de tratament aplicat persoanelor cu venituri (și implicit contribuții) mari, prin acordarea unei sume de 600 RON, fără a ține cont de contribuția mai mare la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale, reprezintă discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și 4 al **O.G. nr. 137/2000**, republicat;
2. Recomandă Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și Ministerului Economiei și Finanțelor promovarea un proiect de act normativ care, pentru indemnizația de creșterea copilului, crează un sistem care să exprime atât principiul solidarității (prin acordarea unui quantum minim al indemnizației de creștere a copilului pentru persoanele cu venituri mici), cât și veniturile și contribuțiile persoanelor la bugetul de stat și la sistemul asigurărilor sociale (prin acordarea indemnizației de creștere a copilului într-un quantum proporțional cu contribuția fiecărei persoane la bugetul asigurărilor sociale).
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii - Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE MONICA – Membru

Data redactării 12.06.2008

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

